

**BỘ Y TẾ
CỤC DÂN SỐ**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: **588**/CDS-TTGD
V/v Nội dung định hướng hoạt động
truyền thông hưởng ứng
ngày Dân số Thế giới 11/7

Hà Nội, ngày **18** tháng 6 năm 2024

Kính gửi: Sở Y tế các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương

Thực hiện Quyết định số 727/QĐ-BYT ngày 28/3/2024 của Bộ trưởng Bộ Y tế về việc ban hành danh mục nhiệm vụ Bộ Y tế giao cho các đơn vị chủ trì thực hiện năm 2024, ngày 11/04/2024 Cục Dân số đã có Công văn số 317/CDS-TTGD gửi Sở Y tế các tỉnh, thành phố về việc hướng dẫn triển khai công tác truyền thông, giáo dục về dân số năm 2024, trong đó có hoạt động hưởng ứng ngày Dân số Thế giới 11/7.

Năm 1994 tại Cairo, Hội nghị quốc tế về dân số và phát triển, 179 quốc gia trong đó có Việt Nam đã thông qua chương trình hành động với tầm nhìn sâu rộng trong lĩnh vực dân số và phát triển và đến nay đã tròn 30 năm thực hiện Chương trình hành động. Để triển khai các hoạt động nhân sự kiện này, Cục Dân số định hướng một số nội dung truyền thông hưởng ứng Ngày Dân số Thế giới 11/7 năm 2024 (phụ lục kèm theo).

Cục Dân số đề nghị Sở Y tế quan tâm, chỉ đạo Chi cục Dân số/Dân số - Kế hoạch hóa gia đình/Phòng Dân số thuộc Sở Y tế và các cơ quan, đơn vị có liên quan chủ động tham mưu, xây dựng kế hoạch và triển khai hoạt động, đảm bảo hiệu quả, phù hợp với tình hình thực tế công tác dân số tại địa phương và báo cáo kết quả thực hiện về Cục Dân số trước ngày 30/7/2024.

Trong quá trình thực hiện, nếu có khó khăn, vướng mắc đề nghị địa phương có văn bản gửi về Cục Dân số để hướng dẫn, giải quyết.

Trân trọng cảm ơn./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thứ trưởng Nguyễn Thị Liên Hương (để b/c);
- Đ/c Cục trưởng (để báo cáo);
- Văn phòng Bộ Y tế;
- Các Phòng/Đơn vị thuộc Cục;
- Chi cục Dân số/Dân số-KHHGD các tỉnh/TP;
- Lưu: VT, TTGD (05).

**KT. CỤC TRƯỞNG
PHÓ CỤC TRƯỞNG**

Hoàng Thị Thơm

MỘT SỐ NỘI DUNG ĐỊNH HƯỚNG

Triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Dân số Thế giới (11/7)

(Kèm theo công văn số: 588/CDS-TTGD ngày 18/6/2024 của Cục Dân số)

Năm 1994 tại Cairo, Hội nghị quốc tế về dân số và phát triển, 179 quốc gia trong đó có Việt Nam đã thông qua chương trình hành động với tầm nhìn sâu rộng trong lĩnh vực dân số và phát triển (ICPD). Các quốc gia đều đồng thuận với quan điểm cho rằng cần đặt con người vào vị trí trung tâm và khẳng định mối quan hệ chặt chẽ giữa dân số và phát triển. Việc lồng ghép đầy đủ các vấn đề dân số vào các chiến lược phát triển, vào công tác lập kế hoạch, ra các quyết định và phân bổ nguồn lực ở các cấp, vùng nhằm giải quyết hợp lý các chỉ tiêu dân số, bao gồm tỷ lệ tăng dân số, cơ cấu tuổi, mức sinh, mức chết, di cư... đều ảnh hưởng đến mọi khía cạnh của phát triển con người, kinh tế và xã hội.

Trong 30 năm qua, Việt Nam đã áp dụng những cách tiếp cận sáng tạo để giải quyết tình trạng bất bình đẳng và thu hẹp khoảng cách về phát triển kinh tế xã hội giữa các vùng và các nhóm dân cư. Việt Nam cũng vừa vượt mốc 100 triệu dân. Tuổi thọ của người dân được nâng cao. Việt Nam đã vượt qua các xu hướng toàn cầu về giảm tỷ lệ tử vong bà mẹ trong 30 năm qua và tỷ lệ sử dụng các biện pháp tránh thai hiện đại đạt mức cao trên Thế giới.

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

a) Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng, Chính quyền, sự tham gia phối hợp của ban, ngành, đoàn thể và hưởng ứng của các tầng lớp nhân dân thực hiện chính sách Dân số.

b) Tuyên truyền về những cơ hội, thách thức của dân số toàn cầu và tại Việt Nam, các nội dung ưu tiên và những nhiệm vụ, giải pháp trong thời gian tới.

2. Yêu cầu

- Các địa phương chủ động triển khai các nội dung và hoạt động, đảm bảo tiết kiệm, lồng ghép hiệu quả với các hoạt động truyền thông khác tại địa phương, cơ sở.

- Căn cứ đặc điểm và tình hình thực tế, địa phương xác định những nội dung ưu tiên; lựa chọn hình thức triển khai như: mít tinh, diễu hành, tọa đàm, hội thảo, hội nghị; sản xuất các sản phẩm truyền thông mẫu; tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng, internet và tổ chức chiến dịch truyền thông lồng ghép và cung cấp dịch vụ phù hợp với từng sự kiện.

II. NỘI DUNG VÀ CÁC HOẠT ĐỘNG CHỦ YẾU

1. Chủ đề năm 2024: Kỷ niệm 30 năm thực hiện Chương trình Hành động Hội nghị quốc tế về Dân số và phát triển, Cairo 1994.

2. Nội dung:

2.1. Những vấn đề của dân số toàn cầu

Năm 2024, tròn 30 năm thực hiện Chương trình hành động ICPD, trên toàn cầu chưa giải quyết hiệu quả vấn đề nhu cầu chưa được đáp ứng về kế hoạch hóa gia đình; tử vong bà mẹ liên quan đến thai sản vẫn còn cao, theo Quỹ Dân số Liên hợp quốc:

- Mỗi ngày, trên thế giới có khoảng 800 phụ nữ tử vong vì những nguyên nhân có thể phòng tránh được có liên quan đến thai sản. Điều này tương đương với hơn 290 ngàn phụ nữ tử vong mỗi năm.

- Bạo lực đối với phụ nữ ảnh hưởng đến gần 1/3 phụ nữ trên toàn thế giới. Hiện mới chỉ khoảng 55% phụ nữ có khả năng tự đưa ra quyết định về sức khỏe sinh sản và tình dục của mình.

- Một nửa dân số thế giới hiện đang sống ở các trung tâm đô thị. Đến năm 2050, con số này sẽ là gần 70%.

- Từ năm 2022 đến năm 2030, nếu chúng ta chi thêm 79 tỷ USD để giải quyết vấn đề nhu cầu chưa được đáp ứng về kế hoạch hóa gia đình và phòng tránh tử vong bà mẹ có thể sẽ ngăn chặn 400 triệu trường hợp mang thai ngoài ý muốn, cứu sống khoảng 1 triệu phụ nữ và tạo ra 660 tỷ USD lợi ích kinh tế.

- Đối với nỗ lực giảm thiểu tình trạng tảo hôn, nếu đầu tư khoảng 152 tỷ USD từ năm 2022 đến năm 2030, sẽ tránh được khoảng 230 triệu trường hợp, đảm bảo 386 triệu bé gái được đến trường và mang lại 5,1 nghìn tỷ USD lợi ích kinh tế.

2.2. Thành tựu và khó khăn, thách thức của công tác dân số Việt Nam

a) Thành tựu của công tác dân số trong 30 năm qua

Trong thời gian qua, công tác dân số và kế hoạch hóa gia đình đã đạt được nhiều kết quả quan trọng, góp phần to lớn vào công cuộc xây dựng và phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

Tốc độ gia tăng dân số đã được khống chế thành công, đạt mức sinh thay thế từ năm 2006 cho đến nay tiếp tục duy trì xung quanh mức sinh thay thế. Cơ cấu dân số chuyển dịch tích cực. Dân số trong độ tuổi lao động tăng mạnh. Từ năm 2007, nước ta bước vào thời kỳ dân số vàng.

Chất lượng dân số được cải thiện về nhiều mặt. Tuổi thọ trung bình tăng nhanh, cao hơn nhiều nước có cùng mức thu nhập bình quân đầu người. Tình trạng suy dinh dưỡng, tử vong bà mẹ, trẻ em giảm mạnh. Tầm vóc, thể lực người Việt Nam có bước cải thiện. Dân số đã có sự phân bố hợp lý hơn, gắn với quá trình đô thị hoá, công nghiệp hóa và yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh.

Công tác tuyên truyền, giáo dục, nhận thức về dân số và kế hoạch hóa gia đình của các cấp, các ngành và toàn dân có bước đột phá. Mỗi cặp vợ chồng có

2 con đã trở thành chuẩn mực, lan tỏa, thấm sâu trong toàn xã hội. Dịch vụ dân số và kế hoạch hóa gia đình được mở rộng, chất lượng ngày càng cao.

b) Những vấn đề dân số ảnh hưởng trực tiếp đến sự phát triển bền vững của đất nước và từng địa phương.

Những khó khăn, thách thức của công tác dân số, đó là:

- Chênh lệch mức sinh đáng kể giữa các vùng, đối tượng và nguy cơ không đạt được mục tiêu duy trì mức sinh thay thế trên phạm vi toàn quốc;
- Tốc độ già hóa dân số nhanh và sớm trở thành quốc gia dân số già là thách thức lớn cho phát triển kinh tế và an sinh xã hội;
- Tỷ số giới tính khi sinh vẫn luôn ở mức cao; tình trạng tảo hôn, hôn nhân cận huyết vẫn chậm khắc phục;
- Chất lượng dân số, nhất là tại vùng sâu, vùng xa, vùng khó khăn còn hạn chế và một số nội dung quan trọng khác sẽ tác động trực tiếp đến đời sống, xã hội và sự phát triển bền vững của đất nước cả trong hiện tại và tương lai.

c) Một số nội dung truyền thông cho người dân:

- Lợi ích của việc sinh đủ 2 con; chuyển đổi hành vi về giới và bình đẳng giới, không lựa chọn giới tính thai nhi; truyền thông nâng cao vai trò, vị thế của phụ nữ và trẻ em gái trong gia đình, cộng đồng và xã hội;
- Lợi ích và tầm quan trọng của việc tư vấn và khám sức khỏe trước khi kết hôn cho nam/nữ thanh niên; thực hiện tầm soát, chẩn đoán, điều trị một số bệnh, tật trước sinh và sơ sinh;
- Phổ biến các quy định của pháp luật về cấm tảo hôn, kết hôn cận huyết thống, tạo sự đồng thuận của các tầng lớp nhân dân và toàn xã hội trong việc thực hiện giảm thiểu tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống;
- Ý nghĩa, tầm quan trọng của chăm sóc và nâng cao sức khỏe cho người cao tuổi; các nội dung rèn luyện thân thể, phòng các bệnh thường gặp ở người cao tuổi;
- Cung cấp kiến thức về sức khỏe sinh sản, sức khỏe tình dục phù hợp với các nhóm đối tượng đặc thù (vị thành niên, thanh niên, người lao động tại khu công nghiệp, khu chế xuất...) góp phần giảm tình trạng mang thai ngoài ý muốn, giảm phá thai, dự phòng vô sinh và nâng cao chất lượng dân số.
- Ưu tiên truyền thông dành cho các nhóm dân cư dễ bị tổn thương, bao gồm người dân tộc thiểu số, người di cư, người khuyết tật và những người bị ảnh hưởng bởi tác động của biến đổi khí hậu.

3. Khẩu hiệu truyền thông:

- (1) Dân số là yếu tố quan trọng hàng đầu của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc;
- (2) Công tác dân số là sự nghiệp của toàn Đảng, toàn dân;
- (3) Hãy chọn cho mình một biện pháp tránh thai phù hợp để tránh mang thai ngoài ý muốn;

- (4) Không mang thai ở tuổi vị thành niên vì sức khỏe, hạnh phúc và tương lai của chính bạn;
- (5) Nghiêm cấm lựa chọn giới tính thai nhi dưới mọi hình thức;
- (6) Hãy để việc sinh con trai hay gái theo quy luật tự nhiên;
- (7) Tư vấn, khám sức khỏe trước khi kết hôn vì hạnh phúc mỗi cá nhân, gia đình, vì sự phồn vinh của đất nước;
- (8) Thực hiện việc tầm soát, chẩn đoán và điều trị bệnh tật trước sinh, sơ sinh vì tương lai nòi giống Việt;
- (9) Không tảo hôn, kết hôn cận huyết thống để bảo vệ giống nòi;
- (10) Chăm sóc, phụng dưỡng người cao tuổi là truyền thống tốt đẹp của dân tộc;
- (11) Gia đình, cộng đồng và toàn xã hội hãy chung tay chăm sóc, phát huy vai trò người cao tuổi;
- (12) Nâng cao chất lượng dân số để phát triển đất nước nhanh và bền vững.

4. Các hoạt động chủ yếu

Căn cứ tình hình thực tế, địa phương lựa chọn để tổ chức một số hoạt động, cụ thể như sau:

- Hướng dẫn tuyến cơ sở (huyện, xã) thực hiện công tác tuyên truyền vận động và truyền thông giáo dục hưởng ứng Ngày Dân số Thế giới (11/7)
- Tổ chức giao lưu, tọa đàm về Ngày Dân số Thế giới (11/7)
- Tổ chức Lễ hưởng ứng Ngày Dân số Thế giới (11/7)
- Tổ chức các cuộc thi tìm hiểu, tập huấn chuyên đề, hội thảo, hội nghị chia sẻ kinh nghiệm phù hợp với từng nhóm đối tượng và điều kiện thực tế tại mỗi địa phương. Cung cấp thông tin cho lãnh đạo Đảng, Chính quyền, Đoàn thể các cấp; các chức sắc tôn giáo; những người có uy tín trong cộng đồng, các cặp vợ chồng trong độ tuổi sinh đẻ, nam nữ thanh niên sắp kết hôn.
- Tổ chức các điểm tư vấn trực tiếp cho các cặp vợ chồng trong độ tuổi sinh đẻ, nam nữ thanh niên sắp kết hôn.
- Sản xuất các tài liệu và sản phẩm truyền thông như tờ rơi, sách mỏng, tranh lật, pa nô, áp phích, bản tin chuyên đề, phóng sự, ký sự, các đoạn phim ngắn, video clip, thông điệp truyền hình, thông điệp phát thanh.
- Phối hợp với các cơ quan truyền thông tăng cường phát sóng, đăng tải các tin, bài, phóng sự. Mở rộng các hình thức truyền thông hiện đại để cung cấp thông tin, tư vấn qua internet: trang tin điện tử (web, fanpage...), mạng xã hội (facebook, zalo, instagram, điện thoại di động (sms) và các phương tiện truyền tin khác); tăng cường truyền thông trên các trang tin có nhiều người truy cập,

các trang tin mà vị thành niên/thanh niên, nam giới và phụ nữ trong độ tuổi sinh đẻ ưa thích và quan tâm.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

Đề nghị Sở Y tế quan tâm, chỉ đạo Chi cục Dân số/Dân số - Kế hoạch hóa gia đình/Phòng Dân số thuộc Sở Y tế và các cơ quan, đơn vị có liên quan chủ động tham mưu, xây dựng kế hoạch và triển khai hoạt động, đảm bảo hiệu quả, phù hợp với tình hình thực tế công tác dân số tại địa phương và báo cáo kết quả thực hiện về Cục Dân số trước ngày 30/7/2024.

Mọi chi tiết xin liên hệ Cục Dân số (Phòng Truyền thông - Giáo dục) Email: vuttgd@gmail.com hoặc Bs. Mai Trung Sơn, điện thoại 0913554255.

Trong quá trình thực hiện, nếu có khó khăn, vướng mắc đề nghị địa phương có văn bản gửi về Cục Dân số để hướng dẫn, giải quyết./.